

دلایل قداست سرزمین قدس و مسجد الاقصی از دیدگاه آیات و روایات و بررسی تاریخ این سرزمین مقدس

محسن مسچی، معاون امور ایران مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، نکاتی را درباره تاریخ سرزمین فلسطین و دلایل قداست این سرزمین از دیدگاه آیات قرآن کریم و روایات بیان کرد.

به گزارش روابط عمومی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، محسن مسچی، معاون امور ایران مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، عصر شنبه 10 اردیبهشت در وینار «قدس؛ محور وحدت ادیان و مذاهب» که به همت معاونت امور ایران مجمع تقریب برگزار شد، با اشاره به روز جهانی قدس گفت: روز قدس یادگار ارزشمندی از مبانی فکری و آرمان های مقدس امام راحل(ره) است که در پاسداشت و تجلیل از مکان مقدسی به نام بیت المقدس و سرزمین فلسطین بنیانگذاری شده است.

وی ابراز خوشنودی نمود که مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، تا کنون کنفرانس ها و همایش های بسیاری را جهت بزرگداشت قدس و تجلیل از خدمات و قهرمانی های ملت فلسطین و در گرامیداشت رشادت های مردان ارزشمند، مبارز و متقی فلسطین، برگزار کرده که از جمله، همین وینار است که با عنوان قدس محور وحدت ادیان و مذاهب در حال برگزاری است.

معاون امور ایران مجمع تقریب در تجلیل از این سرزمین مقدس و در خصوص تاریخ آن اظهار کرد: اولین نکته بررسی معنای قدس است که در دایرة المعارف ها ، به معنای پاکیزه ، تطهیر شده ، پاک، طهارت، برکت، و اینکه قدس یکی از نامهای خداوند متعال است آن را معنا کرده اند. و اگر معنای مصدری آن مد نظر باشد به معنای پاک بودن و منزّه بودن است.

وی درباره تاریخ قدس و فلسطین نیز اشاره کرد: بیش از 5 هزار سال قبل با هجرت کنعانیان و فنیقی ها و اعراب به این سرزمین مقدس و احداث شهری به نام «یبوس»، سلسله حاکمانی به نام «یبوسیان» در آن منطقه تأسیس شده و حاکمیت این منطقه تا قرن‌ها تحت نظر کنعانیان بود. با تأسیس شهر یبوس که بعداً به «اورسالم» و به زبان عبری «اورشلیم» نام گرفت این تمدن و حاکمیت استمرار داشت و در دوران اسلامی، این شهر مقدس به عنوان بیت المقدس نام یافته و در تمام کتب تاریخی و روایی ما مورد بحث و بررسی و تجلیل قرار گرفته است.

مسجی ادامه داد: این شهر در طول تاریخ حوادث بسیاری به خود دیده است؛ بیش از 17 بار مورد محاصره و حمله قرار گرفته که در بعضی از این حملات بیت المقدس با خاک یکسان شده است. در طول تاریخ این خطه بیش از 15 قرن تحت حاکمیت کنعانیان بوده و حدود 4 قرن هم تحت سلطه بنی اسرائیل و پس از آنها چندین قرن تحت حاکمیت حکومت امپراطوری ایران ، و نیز 2 قرن نیز تحت حاکمیت یونان و 4 قرن نیز در سلطه رومیان بوده است. و پس از آن از سال 15 هجری تا سال 1337 هجری قمری یعنی نزدیک به 13 قرن، بجز یک قرن تحت حاکمیت امرای حکومت‌های اسلامی بوده است.

وی افزود: این سرزمین، سرزمین معنویت، قداست، برکت، تمدن و خاستگاه بعثت و تولد انبیا و مدفن بسیاری از انبیای الهی است ، بنابراین بسیار مورد توجه تمام ادیان ابراهیمی است. لذا نامگذاری این وینار به عنوان «قدس؛ محور وحدت ادیان و مذاهب» به دلیل آن است که بر موضوع اصلی حرمت این سرزمین تأکید کنیم که قدس و بیت المقدس مورد احترام همه ادیان ابراهیمی و الهی اعم از یهودیت، مسیحیت و اسلام است و این شهر خاستگاه بسیاری از حوادث و مسائل دینی، فرهنگی، مذهبی و جریان‌ات تاریخی بوده است.

وی درباره دلیل قداست و اهمیت این شهر برای کسانی که به ادیان ابراهیمی معتقدند، گفت: قوم حضرت موسی (ع) و اسباط 12 گانه حضرت یعقوب، که مشهور به بنی اسرائیل هستند (اسرائیل به معنای بنده خداوند ، نام دیگر حضرت یعقوب پیامبر است) خاستگاه اصلی مهاجرت خود را این سرزمین قرار داده اند

که محل هجرت و سکونت جد بزرگوار آنها حضرت ابراهیم خلیل (ع) بوده است. بنابراین از دید آنها این شهر قداست خاصی دارد.

معاون امور ایران مجمع تقریب ادامه داد: زمانی که حضرت ابراهیم(ع) به همراه حضرت لوط (که بنا بر اقوال مختلف پسر برادر یا پسر خاله و یا پسر عموی حضرت ابراهیم بوده) و حضرت ساره همسرشان به دلیل ظلم نمرودیان، از شهر اور زادگاهشان در بین النهرین مهاجرت کردند، و به سرزمین فلسطین و بیت المقدس وارد شدند. حضور حضرت ابراهیم(ع) در این منطقه نیز به قداست این منطقه افزوده است و خداوند هم در آیات قرآن این منطقه را قبل از ورود حضرت ابراهیم مبارک نامیده و فرموده است. «وَنَجَّيْنَاهُ وَاَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ» (سوره انبیا/ آیه 71) (و او و لوط را [برای رفتن] به سوی آن سرزمینی که برای جهانیان در آن برکت نهاده بودیم، رها نیدیم).

وی 3 دلیل را برای قداست و معنویت این سرزمین عنوان کرد و گفت:

۱- سرزمین فلسطین قداستی الهی دارد،

۲- قومیتی نیست و قداست بخشی به آن مربوط به قوم یا قبیله خاصی نیست

۳- و برکت و خیر آن مربوط به همه جهانیان است که خداوند آن را اراده نموده است، به خلاف تعالیم یهود که نگاه قومیتی به قدس دارند، در قرآن کریم این نگاه رد شده است. بنابراین، سابقه این قداست هم، هیچ ربطی به قوم بنی اسرائیل و حضور آنها در این منطقه ندارد.

مسچی افزود: طبق آنچه در تورات ذکر شده است متأسفانه حضور بنی اسرائیل در آن منطقه شایسته و مبارک نبوده چرا که در کتاب تورات به انجام جنایات بسیاری از بنی اسرائیل در حق مردم آن سرزمین توسط یهودیان اشاره شده است.

وی درباره نام های این سرزمین نیز اظهار کرد: نام هایی که در قرآن به صراحت و یا به اشاره برای این سرزمین مقدس ذکر کرده بسیار زیاد است از جمله: قدس، بیت المقدس، مسجد الاقصی، القریه، مساجد [ ]، الارض المقدسه، الباب، المكان القریب، الارض المبارکه و در بعضی از روایات و کتاب های تاریخی به این منطقه مصر نیز گفته شده است.

معاون امور ایران مجمع تقریب درباره دلایل اهمیت و قداست قدس از نگاه آیات قرآن گفت: در قرآن کریم به صراحت یا اشاره، 5 آیه درباره مقدس و پربرکت بودن این سرزمین وارد شده است:

اول، آیه مربوط به معراج پیامبر است: «سَيُحَدِّثُكَ النَّبِيُّ أَسْرَارَ بَعِيدٍ لَيْلًا مِّنَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ
مِنَ آيَاتِنَا» (سوره اسراء/ آیه 1) خداوند در ادامه آیات آورده: «الذی بارکنا حوله» یعنی
خداوند حواشی آن منطقه را نیز مبارک قرار داده است.

وی به آیه دوم اشاره کرد و گفت: دومین آیه درباره هجرت حضرت ابراهیم(ع) از شهر اور به بیت المقدس
است که در مطالب قبلی اشاره شد: «وَنَزَجْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا
فِيهَا لِلْعَالَمِينَ» (سوره انبیا/ آیه 71) آیه سوم درباره هجرت حضرت موسی(ع) و قومش به این
سرزمین مقدس است که سابقه تقدس آن به قبل از حضور حضرت موسی به آن سرزمین که ارض مقدس نام دارد
بر می گردد.

مسجی درباره آیه چهارم نیز خاطرنشان کرد: در آیه 144 سوره بقره که درباره تغییر قبله است، خداوند
می فرماید: «فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ» یعنی: پس روی خود را به سوی
مسجدالحرام کن. لذا قبله بر اساس این آیه از مسجد الاقصی به طرف مسجد الحرام تغییر کرد.

وی درباره آیه پنجم نیز گفت: سوره تین هم به اجماع مفسرین شیعه و سنی درباره شأن و تقدس این
منطقه سخن گفته است: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ* وَطُورِ
سِينِينَ* وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ» در روایات و تفاسیر از جمله تفسیر ابن کنیر آمده که تین
و زیتون به منطقه پرورش حضرت عیسی(ع) که بیت اللحم بوده و کوه زیتون که ایشان خطبه و سخنرانی
مفصل خود را در آن مکان ارائه فرموده اند اشاره دارد که در کتاب انجیل هم آمده است. (منطقه بیت
لحم در فلسطین فعلی)؛

و طور سینا نیز محلی است که خداوند با حضرت موسی(ع) در آن تکلم نموده و محل ابلاغ فرامین الهی و
بعثت حضرت موسی (ع) است اشاره دارد، که این منطقه نیز در فلسطین است.

«و هذا البلد الامین» نیز اشاره به مکه مکرمه و سرزمین حجاز و محل بعثت پیامگرامی اسلام حضرت
محمد(ص) دارد.

وی درباره قداست قبله اول مسلمین نیز گفت: این منطقه در برخی از اقوال در تواریخ 7 ماه، در برخی
17 ماه و در برخی دیگر 13 سال و ۱۷ ماه، قبله مسلمانان بوده است، و قطعاً محل معراج پیامبر اسلام
(ص) است، دومین مسجدی است که خداوند بر روی کره زمین از آن نام برده است در زمانی که آن مکان

هنوز دیر و محل عبادت یا کلیسا بوده است (بعد از مسجد الحرام)، سومین شهر مقدس بعد از مکه و مدینه النبی است، در قرآن کریم بارها از این منطقه بعنوان خطه مقدس و با برکت نام برده شده و آیات آفاقی و انفسی که پیامبر(ص) در شب معراج دیدند در این منطقه و از این سرزمین بوده است. پیامبر(ص) در شب معراج، همراه حضرت جبرئیل در برخی مکان ها که امر الهی بود مثل کوه طور سینا و بیت لحم نماز خواندند و آخرین نمازشان در زمان معراج که با حضور جمیع انبیا و به امامت پیامبر اسلام (ص) بود در بیت المقدس اقامه شد.

مسچی افزود: روایاتی که در باره فضائل این سرزمین در صحیتهایم آمده، روایات مشترک بین شیعه و سنی است از جمله اینکه: بیت المقدس دری است از درهای بهشت، هر نماز در آن برابر با هزار نماز است، محل تجمع ارواح مؤمنین در شب جمعه است، بیت المقدس پایین پای عرش خداست، ثواب نماز واجب در آن برابر با یک حج و ثواب نماز مستحب برابر با یک عمره است، در شب قدر به فرشتگان از طرف خداوند امر می شود که به همراه جبرئیل و میکائیل در 4 منطقه هبوط کنند: کعبه، مدینه النبی، طور سینا و مسجد الاقصی.

وی در پایان اشاره کرد که این منطقه محل زایش و تولد و محل دفن و بعثت بسیاری از انبیا همچون حضرت عیسی (ع) و حضرت موسی(ع) و حضرت یعقوب(ع) و حضرت یوسف(ع) و سایر انبیای الهی است.

معاون امور ایران مجمع تقریب ضمن پاسداشت روز جهانی قدس گفت: این روز، روز مبارزه با استکبار و روز مبارزه با رژیم جعلی صهیونیستی است که در طول تاریخ جنایت فراوانی کرده اند، و این روز را که به فرمان امام (ره) بنیان نهاده شده، باید پاس بداریم و برای مبارزه با این رژیم جعلی همه توان جهان اسلام را بسیج کنیم.